

Αθήνα, 27.05.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Το σκάνδαλο της Αχλάδας Φλώρινας – κατολισθήσεις, παράταση εξόρυξης λιγνίτη και εξαγωγή για καύση του στη Βόρεια Μακεδονία εν μέσω απολιγνιτοποίησης

Η κατάσταση στην Τ.Κ. Αχλάδας Φλώρινας έχει πλέον καταστεί οριακή και εξαιρετικά επικίνδυνη για τους κατοίκους της περιοχής. Σύμφωνα με καταγγελίες των κατοίκων, καταγράφονται τουλάχιστον πέντε ενεργές κατολισθήσεις περιμετρικά του οικισμού, για τις οποίες έχουν υποβληθεί επανειλημμένες αναφορές προς την αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος. Οι κατολισθήσεις αυτές δημιουργούν άμεσο κίνδυνο για τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα και τις περιουσίες των κατοίκων.

Την ίδια στιγμή, η Αχλάδα βιώνει μια πρωτοφανή αντίφαση: ενώ η κυβέρνηση διακηρύσσει την απολιγνιτοποίηση και τη «δίκαιη μετάβαση» των λιγνιτικών περιοχών, στην Αχλάδα συνεχίζεται κανονικά η εξόρυξη λιγνίτη από ιδιωτικά συμφέροντα, με παρατάσεις μισθώσεων τουλάχιστον έως το 2028 και με τον λιγνίτη να εξάγεται για χρήση στη Βόρεια Μακεδονία, εξυπηρετώντας τα συμφέροντα του Ομίλου Μυτιλιναίου.

Παράλληλα, οι κάτοικοι παραμένουν εδώ και χρόνια σε καθεστώς ομηρίας. Το ορυχείο προσεγγίζει ολοένα και περισσότερο τον οικιστικό ιστό, ενώ οι κάτοικοι συνεχίζουν να ζουν σε ένα χωριό χωρίς βασικές υποδομές και χωρίς στοιχειώδη αίσθηση ασφάλειας. Η Αχλάδα το 2026 λόγω των εξορύξεων του λιγνίτη είναι χωρίς δρόμους, χωρίς γήπεδο, χωρίς παιδική χαρά, χωρίς στάση υπεραστικών συγκοινωνιών, χωρίς υποδομές. Όλα έχουν αποκοπεί λόγω της εξορυκτικής δραστηριότητας.

Και ενώ η κατάσταση είναι η προαναφερόμενη, σε απάντηση του ΥΠΕΝ στην υπ' αριθ. 2039/6.12.2024 ερώτηση βουλευτών της Νέας Αριστεράς, αναφέρει ότι η εξορυκτική δραστηριότητα είναι «επωφελής για την τοπική οικονομία και γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της ασφάλους για τους εργαζόμενους, τους περιοίκους και το περιβάλλον, ορθολογικής εκμετάλλευσης»!!

Επίσης αναφέρει ότι η πενταετής παράταση της μίσθωσης μέχρι 31.12.2028 έγινε διότι σύμφωνα με την απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής για την «Κύρωση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)», η απόσυρση όλων των λιγνιτικών μονάδων της χώρας θα γίνει και αυτή μέχρι το τέλος 2028. Τελικά η απολιγνιτοποίηση επισπεύσθηκε με την τελευταία λιγνιτική μονάδα να κλείνει το αργότερο μέχρι το 2026 αλλά η εξόρυξη του λιγνίτη, καταστρέφοντας την Φλώρινα, για να κερδίζει ο Μυτιλιναίος από την εξαγωγή του στη Βόρεια Μακεδονία συνεχίζεται κανονικά.

Στην ίδια απάντηση, το ΥΠΕΝ αναφέρει ότι «η τήρηση όλων των όρων των συμβάσεων μίσθωσης των δημοσίων μεταλλείων της χώρας και εν προκειμένω του δημόσιου λιγνιτωρυχείου Αχλάδας παρακολουθείται αδιάλειπτα από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου. Τα ζητήματα όμως ασφάλειας και τήρησης του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών «εκφεύγουν του πλαισίου αρμοδιοτήτων» της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών, Ενεργειακών και Βιομηχανικών Ορυκτών και

εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της Επιθεώρησης Μεταλλείων». Η επίκληση κατακερματισμού αρμοδιοτήτων, όμως, δεν μπορεί να λειτουργεί ως άλλοθι όταν υπάρχουν σοβαρές καταγγελίες για ενεργές κατολισθήσεις και κίνδυνο για κατοικημένη περιοχή.

Επιπλέον, το ίδιο το ΥΠΕΝ αναγνωρίζει ότι εξακολουθούν να εκκρεμούν απαλλοτριώσεις και διαδικασίες αποζημίωσης, ενώ γίνεται σαφές ότι το κόστος βαρύνει τον εκμεταλλευτή και όχι το Δημόσιο. Παρά ταύτα, η κυβέρνηση συνεχίζει να παρατείνει την εξορυκτική δραστηριότητα χωρίς να διασφαλίζει προηγουμένως την ολοκλήρωση της μετεγκατάστασης και την προστασία των κατοίκων.

Η περίπτωση της Αχλάδας συνιστά χαρακτηριστικό παράδειγμα άνισης και επιλεκτικής εφαρμογής της απολιγνιτοποίησης: τα δημόσια ορυχεία έκλεισαν, οι εργαζόμενοι και οι τοπικές κοινωνίες επλήγησαν βίαια, αλλά ιδιωτικές εξορύξεις συνεχίζονται κανονικά χωρίς επαρκείς κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και αναπτυξιακούς όρους.

Κατόπιν αυτών, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια είναι τα ακριβή πορίσματα και οι διαπιστώσεις της Επιθεώρησης Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος σχετικά με τις καταγγελλόμενες ενεργές κατολισθήσεις στην Αχλάδα και ποια μέτρα έχουν επιβληθεί στην εκμεταλλεύτρια εταιρεία;
2. Έχει αξιολογηθεί ο κίνδυνος για την ασφάλεια των κατοίκων και των κατοικιών του οικισμού λόγω της επέκτασης της εξορυκτικής δραστηριότητας; Αν ναι, ποια είναι τα σχετικά συμπεράσματα;
3. Για ποιο λόγο το ΥΠΕΝ προχώρησε σε νέα παράταση της μίσθωσης έως το 2028 χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η μετεγκατάσταση και η πλήρης αποζημίωση των κατοίκων;
4. Γιατί η Αχλάδα παραμένει εκτός ουσιαστικού σχεδιασμού δίκαιης μετάβασης και κρατικών προγραμμάτων αποκατάστασης εδαφών, παρά τη σοβαρή περιβαλλοντική και κοινωνική επιβάρυνση που υφίσταται;
5. Δεδομένου ότι η απολιγνιτοποίηση επισπεύσθηκε από το 2028 στο 2026 θα αλλάξει ο σχεδιασμός για την εξόρυξη λιγνίτη από τα λιγνιτωρυχεία της Αχλάδας;
6. Προτίθεται το ΥΠΕΝ να επανεξετάσει το καθεστώς λειτουργίας του ορυχείου υπό το πρίσμα των σοβαρών κινδύνων για τους κατοίκους και της ανάγκης άμεσης προστασίας της τοπικής κοινωνίας;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Δρίτσας Θεόδωρος

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Φωτίου Θεανώ